

Reo v Heze

Fax 0113-345338
548624

Directie Ruimte, Milieu en Water

Provincie Zeeland

16 OKT 2007

bericht op brief van: 18/07/2007
 uw kenmerk: 0703380
 ons kenmerk: RMW0711482/NB.07.042
 afdeling: Water en Natuur
 bijlage(n): -
 behandeld door: E.C. Stikvoort
 doorkiesnummer: 0118-631128
 onderwerp: Vergunning ex artikel 19d, eerste lid, van de
 Natuurbeschermingswet 1998, -gebied
 Westerschelde & Saeftinghe

Waterschap Zeeuws-Vlaanderen
 t.a.v. heer ir. P.J. Stouten
 Postbus 88
 4530 AB TERNEUZEN

verzonden: - 3 OKT. 2007

Middelburg, 2 oktober 2007

Geachte heer Stouten,

Op 20 juli 2007 ontvingen wij uw brief, met daarin de aanvraag voor een vergunning voor verbetering van het dijktraject Saeftinghe 2 in het -gebied Westerschelde & Saeftinghe. De ontvangst van uw aanvraag is op 27 juli 2007 (kenmerk RMW0708738) bevestigd. U vraagt deze vergunning aan op basis van de Natuurbeschermingswet 1998. In deze brief geef ik u ons antwoord.

Vergunning

Wij verlenen u vergunning voor verbetering van het dijktraject Saeftinghe 2. De vergunning bestaat uit deze brief met de drie toegevoegde delen A, B en C. Leest u vooral deel A van deze vergunning zorgvuldig door; hierin staan de voorschriften die we aan de vergunning verbinden.

Geldigheid

De vergunning is geldig tot en met 31 december 2009.

Beroep

Dit besluit en de bijbehorende stukken liggen gedurende een termijn van zes weken ter inzage (zie voor informatie daarover de kennisgeving waarmee dit besluit is gepubliceerd).

Tegen dit besluit kunt u schriftelijk beroep instellen. Het beroepschrift richt u aan:

Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
 Postbus 20019,
 2500 EA 's-Gravenhage.

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam
- uw adres
- de datum van uw beroepschrift
- tegen welk besluit u beroep instelt
- waarom u beroep instelt
- uw handtekening.

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
datum ontvangst		
PROJECTMANAGER		X
MANAGER PROJECTBEHEERSING		
SECRETARIAAT	0704547	
TECHNISCH MANAGER		X
OMGEVINGSMANAGER	WW	X
PROJECTSECRETARIS		
CONTRACTMANAGER		X
TECHNIEK Disciplinetoelider Ontwerp		
TECHNIEK Disciplinetoelider Kennis		
TECHNIEK Adviseur Toetsingen		
L. Roks		X
P. Meuninger		X
P. Vollenberg		X
B. Heenhoubs		X
ARCHIEF DE PNB-B-04250		X
CIRCULATIE MAP		

011684 2007 PZDB-B-07250

3 NatVergunning ex art 19d Natuurbeschermingswet 19!

Belanghebbenden die een zienswijze tegen het ontwerpbesluit hebben ingediend of die kunnen aantonen dat zij redelijkerwijs niet kunnen worden verweten dat zij geen zienswijzen hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit kunnen gedurende zes weken, ingaande de dag na de dag waarop een exemplaar van het besluit ter inzage is gelegd, beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State instellen. Als u overweegt beroep in te stellen, kunnen we u een informatiefolder toezenden. U kunt deze aanvragen via telefoonnummer (0118)-631260. U kunt deze informatie ook downloaden via <http://loket.zeeland.nl/bezwaar/beroep>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroepschrift indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijilde spoed', gelet op de betrokken belangen (artikel 8.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd. Het verzoek kunt u richten aan:

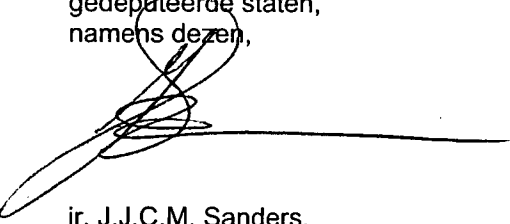
Voorzitter van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Vragen

Heeft u vragen over de vergunning? Belt u dan met de heer E.C. Stikvoort, bereikbaar via (0118)-631128 op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,
namens dezen,

ir. J.J.C.M. Sanders,
hoofd Afdeling Water en Natuur.

bijlage: delen A, B en C

Deze vergunning bestaat uit drie delen:

In deel A leest u waarvoor en waarom u de vergunning krijgt.

In deel B leest u over het wettelijke kader en het beleid die een rol spelen bij het verlenen van deze vergunning.

In deel C leest u meer over het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe en de instandhoudingsdoelstellingen van dit gebied.

Deel A. De vergunning

Wij verlenen u (Waterschap Zeeuws-Vlaanderen) vergunning voor verbetering van het dijktraject Saeftinghe 2 in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe.

Dit doen we op grond van artikel 19d, eerste lid van de Natuurbeschermingswet uit 1998. De vergunning geldt in het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe voor het deel dat is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Hierin hebben we de aanvraag voor het Habitatrichtlijngebied meegenomen (conform artikel 6, lid twee, drie en vier van de Habitatrichtlijn).

Hieronder leest u achtereenvolgens:

- welke voorschriften wij aan deze vergunning verbinden;
- tot wanneer de vergunning geldig is;
- voor welke activiteiten u de vergunning precies krijgt;
- op welke argumenten wij onze beslissing hebben gebaseerd;
- de zienswijzen van verschillende belanghebbenden.

1. Voorschriften

Om de natuur in het Natura 2000-gebied te beschermen, verbinden we aan de vergunning een aantal voorschriften. Tijdens het uitvoeren van uw activiteit bent u dan ook verplicht zich aan onderstaande voorschriften te houden.

1. De dijkverbetering dient strikt te worden uitgevoerd conform de aanvraag, voor zover niet in tegenspraak met de in deze vergunning geformuleerde voorwaarden.
2. Vóór 15 maart wordt de vegetatie op het buitentalud en kruin zeer kort gemaaid.
3. Op schorren of slikken bedraagt de breedte van de werkstrook maximaal 15 meter, gerekend vanuit de waterbouwkundige teen van de dijk.
4. Het voorland (slik en schor) in de werkstrook dient aansluitend op de werkzaamheden op de oorspronkelijke hoogte te worden teruggebracht. Voor slik geldt dit voor de werkstrook buiten de kreukelberm, voor schor echter over de gehele breedte van de werkstrook. Eventuele kreekjes die binnen de werkstrook (en buiten de kreukelberm) zijn gelegen dienen vooraf geregistreerd, en na afloop, hersteld te worden.
5. Er vindt op het slik of schor geen opslag van materiaal en/of grond plaats buiten de werkstrook, ook niet in aangrenzende dijktrajecten.
6. Er vindt geen betreding van het voorland buiten de werkstrook plaats, niet door personen noch met materieel.
7. Bij de inzet van hydraulische machines dient te worden voorkomen dat er olie lekkage plaatsvindt. Mocht er desondanks toch verontreiniging plaatsvinden dan dient dit naar een erkende verwerker te worden afgevoerd.
8. Zodra personeel van de politie, de Provincie Zeeland of de Algemene Inspectie Dienst vraagt naar uw vergunning, bent u verplicht om deze te tonen.
9. U dient u de heer C. Beekman, medewerker Handhaving van de Provincie Zeeland, uiterlijk twee weken van tevoren op de hoogte te brengen wanneer u begint met uw werkzaamheden. Hij is bereikbaar via telefoonnummer (0118) 631956 of via het mailadres c.beekman@zeeland.nl.

2. Geldigheid

Deze vergunning is geldig tot en met 31 december 2009. Zorgvuldig nakomen van de bovenstaande voorschriften voorkomt dat we de vergunning voortijdig intrekken of wijzigen.

3. Uw activiteiten

U heeft de vergunning aangevraagd voor het versterken van het dijktraject Saeftinghe 2, gelegen in de gemeente Hulst. Het betreft de kadastrale percelen HTN01D 1707 en 1777 en HUL00H 509 en 635.

U geeft aan dat een groot deel van de Nederlandse dijken aan de zeezijde tegen golven wordt beschermd door een steenbekleding. Uit onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm. Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de provincie Zeeland samen. Daarvoor is het Projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen bekiede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is.

Na verbetering dienen de dijktrajecten te voldoen aan de veiligheidsnorm zoals die is vastgelegd in de Wet op de Waterkering. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast geeft u aan dat er ook aandacht is voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het landschap, de natuur, cultuurhistorie (de LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu.

Het te verbeteren dijktraject heeft een lengte van circa 2,5 kilometer en is gelegen langs de Melopolder (gedeelte), Kleine Molenpolder en de Kruispolder.

De werkzaamheden betreffen op hoofdlijnen:

- Het over een groot deel van het traject aanbrengen van een met gras begroeide kleibekleding.
- Ter hoogte van Baalhoek (waterschapkilometring: 13,330 - 12,885) wordt de dijkbekleding vervangen door een steenbekleding. In het onderste deel van de glooiing worden bestaande betonblokken gekanteld hergebruikt. Daarboven worden betonzuilen toegepast.
- Ter plaatse van de haven van Paal wordt een verborgen glooiing aangelegd van met asfalt gepene-treerde breuksteen, afgedekt met klei.
- Het aanleggen van een onderhoudspad op de buitenberm, die in het oostelijke deel (waterschapkilo-metring: 12,185 - 10,835) geasfalteerd zal worden en permanent opengesteld voor medegebruik. In het overige, westelijke, deel wordt als onderhoudspad een doorgroeibare constructie aangebracht; dit deel wordt niet opengesteld.

4. Onze overwegingen

Om tot deze vergunningverlening te komen, hebben we een aantal zaken zorgvuldig afgewogen. Hieronder leest u welke argumenten een rol speelden bij ons besluit.

** Een beoordeling van de effecten is noodzakelijk*

Het te verbeteren dijktraject ligt binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saef-tinghe en (significant) negatieve effecten van deze activiteit op de beschermde natuurwaarden zijn op voorhand niet uit te sluiten. De werkzaamheden houden niet direct verband met en zijn niet nodig voor het beheer van het gebied. Daarom moet op objectieve wijze onderzocht en passend beoordeeld worden wat de effecten van de activiteiten (kunnen) zijn. In opdracht van de initiatiefnemer is door DHV Ruimte en Mobiliteit BV het rapport 'Habitattoets voor effecten van een dijkverbeteringsproject langs de Westerschelde' (juli 2007) opgesteld. Naar ons oordeel bevat dit rapport in samenhang met de overige bij de vergunningaanvraag gevoegde stukken de benodigde objectieve informatie om de effecten van de geplande activiteiten te kunnen beoordelen.

** Effecten zijn mogelijk op beschermde habitats en soorten*

In het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe zijn drie categorieën specifieke instandhoudingsdoelen te onderscheiden waarop door de dijkverbetering effecten kunnen optreden: habitats, soorten en 'oude doelen'. Bij habitats betreffen de effecten tijdelijke verstoring van schor met slijkgrasvegetatie (1320) en Atlantisch schor (1330); andere beschermde habitattypes zijn niet aanwezig langs dit dijktraject. Bij soorten betreft het mogelijke effecten op een reeks van vogelsoorten; overige kwalificerende soorten komen niet in de invloedssfeer van de activiteiten voor of ondervinden geen effect. Voor zover er effecten kunnen optreden op de 'oude doelen' (vanuit de aanwijzing in het verleden van Het Verdrongen Land van Saeftinghe als beschermd of staatsnatuurmonument) worden deze (al) meegenomen in de effectbeoordeling van habitats en soorten. Op andere 'oude doelen' zullen er geen effecten optreden.

** Er zijn geen significant-negatieve effecten op habitats*

Het grootste deel van het dijktraject grenst direct aan Atlantisch schor; circa 50 meter grenst aan schor met slijkgrasvegetatie. Door het onvermijdelijke gebruik van een werkstrook, om de dijkvoet 'vrij' te kunnen maken, zal maximaal circa 3,7 ha schor tijdelijk verdwijnen. Er vindt geen verschuiving van de teen van de dijk richting zee plaats. Dit tijdelijke ruimtebeslag bedraagt 0,003% van het totale areaal schor met slijkgrasvegetatie (1320) en 0,34% van het totale areaal Atlantisch schor (1330) in de Westerschelde. Door het toepassen van mitigerende maatregelen, waarbij het schor op de oorspronkelijke hoogte wordt teruggebracht en eventuele aanwezige kreekjes worden hersteld, kan het schor zich volledig herstellen en is er geen sprake van verlies van deze habitattypes. De negatieve effecten achten wij gering, niet-significant, onvermijdelijk en aanvaardbaar.

** Er zijn geen significant-negatieve effecten op 'Natura 2000-broedvogels'*

Op het langs het dijktraject gelegen schor wordt (werd) gebroed door de bruine kiekendief en de blauwborst. Mogelijk worden deze broedvogels door de dijkwerkzaamheden gestoord. In het verleden broedde de bruine kiekendief met enige regelmaat met 1 à 2 paren op het schor langs het dijktraject. Recentelijk zijn hier geen broedgevallen meer vastgesteld. Voor de blauwborst is het schor langs dit dijktraject relatief minder van belang. Het zwaartepunt van de verspreiding van broedparen bevindt zich buiten de beïnvloedingsfeer van de dijkverbetering. Daarenboven zijn er in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieve broedgebieden, waarnaar blauwborsten kunnen uitwijken. De eventuele negatieve effecten op de Natura 2000-broedvogels zijn naar ons oordeel beperkt, aanvaardbaar en niet-significant.

** Er zijn geen significant-negatieve effecten op 'Natura 2000-niet-broedvogels'*

In het algemeen bedragen de verstoringafstanden van vogels minder dan 200 meter. De zone van 200 meter zeewaarts langs dit dijktraject gebruiken vogels om te overtijen (hoogwatervluchtplaats), te rusten of te foerageren. In het zomerhalfjaar zijn de aantallen vogels die van deze zone gebruik maken beperkt. Vogels die overtijen en/of rusten zullen gemakkelijk een alternatieve hoogwatervluchtplaats/rustplaats op het grote schor van het Verdrongen Land van Saeftinghe vlakbij kunnen vinden. Het schor fungeert als foerageergebied voornamelijk in het winterhalfjaar (ganzen en eenden), wanneer er grote aantallen watervogels verblijven. De beperkte aantallen op het schor foeragerende vogels zullen gemakkelijk een geschikt foerageergebied nabij kunnen vinden. Slechts een klein oppervlak bij eb droogvallend slik bevindt zich in de beïnvloedingszone van 200 meter langs het dijktraject. Verstoring van hier foeragerende vogels zal daarom zeer beperkt zijn; bovendien kunnen deze vogels gemakkelijk geschikt foerageergebied dichtbij vinden. De negatieve effecten op niet-broedvogels zijn naar ons oordeel zeer beperkt, niet-significant en aanvaardbaar.

** In combinatie met andere activiteiten in de Westerschelde & Saeftinghe veroorzaakt uw activiteit geen significant-negatieve effecten*

In gezamenlijkheid met andere activiteiten zou de dijkverbetering een significant effect kunnen hebben op de hier behandelde natuurwaarden. Cumulatieve effecten kunnen zowel worden veroorzaakt door autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld de verwachte zeespiegelstijging) en diverse menselijke activiteiten in het gebied; het gaat dan om activiteiten als scheepvaart, visserij en recreatie in het gebied maar ook werkzaamheden in het kader van het vergroten van de veiligheid en de verbeterde diepgang van de vaargeul.

De Westerschelde is het enige overgebleven estuarium in het Deltagebied en wordt gekarakteriseerd door een hoge morfologische dynamiek die bepalend is voor het systeem, door stroming, getijdewerking en bijzondere natuurwaarden. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, zand- en slikplaten en schorren. Het systeem heeft door de jaren heen veel veranderingen ondergaan die het gevolg kunnen zijn van natuurlijke processen of menselijke ingrepen wiens effecten moeilijk van elkaar en van de natuurlijke processen zijn te scheiden. De ingrepen met de meeste invloed op de dynamiek zijn m.n. de inpolderingen van de afgelopen eeuw en het baggeren en storten ten behoeve van de verdieping, vaargeulonderhoud en zandwinning. De voornaamste gevolgen zijn:

- vermindering van de komberging (het verschil tussen het watervolume in het estuarium bij hoogwater en laagwater), waardoor de getijgolf zich sneller door het estuarium kan voortplanten;
- verlies aan laagdynamisch gebied zoals ondiepwatergebied en schorren;
- verstarring van de geulen (=vermindering van dynamiek);
- De verschillende habitats van gebied zijn zeer belangrijk als hoogwatervluchtplaats, broed-, rui-, rust- en foerageergebied voor verschillende groepen van vogels. De Westerschelde en Saeftinghe betekenen verder een belangrijke functie als kinderkamer voor jonge vis, en als verblijfplaats voor zeehonden. Het verlies van laag dynamisch gebied betekent een afname van waardevolle habitats en van foerageermogelijkheden voor steltlopers. Als autonome ontwikkeling wordt van een toekomstige zeespiegelrijzing uitgegaan met een effect op de droogvalduur van slikken en platen en daarmee de foerageermogelijkheden voor vogels.

Verder wordt waterkwaliteit beïnvloed door vervuiling en eutrofiëring, wat doorwerkt in zuurstoftekorten of vergiftiging.

Recreatie

Recreatie bestaande uit oeverrecreatie, sportvisserij en recreatievaart is relatief beperkt maar neemt autonoom toe. In het mondingsgebied van de Westerschelde zijn enkele grote stranden. Aan de rest van de Westerschelde vindt men plaatselijk oever- en dijkrecreatie, maar deze is niet van groot belang. Versturende effecten (geluid en menselijke aanwezigheid) op broedende, foeragerende of rustende vogels, zeehonden kunnen plaats vinden.

Inpoldering en dijkversterking

In het verleden hebben diverse grote inpolderingen van met name schorgebieden plaats gevonden. Na 1953 vonden ook dijkversterkingen plaats. De werken hebben geleid tot een ruimtelijke vernauwing van het systeem, verlies of versterking van habitats (o.a. afname van schorren en slik) en beperking van sedimentatiemogelijkheden. Tijdens een nieuw dijkversterkingstraject is men in 1997 begonnen met de verbetering van de dijken langs de Westerschelde, in totaal 135 km. De dijkversterkingen hebben sinds 1997 geleid tot een enige afname van open water (habitattype 1130) en schorren (habitattype 1310, 1320, 1330). Dit verlies leidt tot een herstelopgave. De werkzaamheid kan naast de boven beschreven effecten leiden tot directe versterking (geluid en menselijke aanwezigheid) van vogels (hoogwatervluchtplaatsen, broed- en foerageergebieden). Een dijkversterkingsproject die eveneens in 2008 wordt uitgevoerd in de Westerschelde is die rond de sluisen bij Terneuzen.

Overige activiteiten: windmolens, kabels en leidingen, lozing van verontreinigd water

Windmolens staan of zullen komen te staan langs de Westerschelde op de locaties: Sloegebied, Kanaalzone, rond gepland WCT, Ritthem, Borsele, Willem Annapolder, Perkpolder, Eendrachtspolder, Hoofdplaatpolder. Ze kunnen een verstrend effect hebben op vogels (vliegroutes, aanvaring, geluidshinder). Door het baggeren en het transport voor de verlegging van de kabels kan versterking van (op slikken en platen) foeragerende of ruiende vogels plaatsvinden.

Het water van de Westerschelde is sterk verontreinigd door de industriële lozingen en afvalwater vanuit zowel België als Nederland. De lozing van verontreinigd of koelwater heeft direct invloed op alle organismen in het water en via de voedselketen ook indirect op predatoren zoals vogels en zeehonden. Het gaat om stoffen met verschillende eigenschappen (eutrofiërend, minder of meer toxisch, wel of niet bioaccumulerend) die in verschillende hoeveelheden en op verschillende locaties geloosd worden.

Uw activiteit heeft door het toepassen van mitigerende maatregelen weinig negatieve effecten op de natuurwaarden van de Westerschelde & Saeftinghe. In samenhang met andere activiteiten zullen deze negatieve effecten in gezamenlijkheid naar onze mening niet tot significantie leiden.

We hebben hiermee uw activiteit getoetst aan de zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe, die bestaan uit:

- doelstellingen voor vogelsoorten
- doelstellingen voor habitattypen en habitatsoorten
- doelstellingen uit aanwijzingsbesluiten van de beschermde natuurmonumenten 'Verdronken Zwarte Polder', 'Schor van Waarde', en het 'Verdronken Land van Saeftinghe'.

Meer informatie over Westerschelde & Saeftinghe en de instandhoudingsdoelstellingen leest u in deel C van deze vergunning.

5. Zienswijzen van belanghebbenden

Op het moment dat wij uw vergunningaanvraag binnen kregen, hebben wij een afschrift hiervan verstuurd naar:

- de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hulst.

Daarnaast hebben wij een ontwerpbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegd en eventuele belanghebbenden met een publicatie in het huis-aan-huisblad Zeeuws-Vlaams Advertentieblad (Zeeuws-Vlaanderen) daarop geattendeerd. Ze kregen op die manier de gelegenheid om hun zienswijze te geven op uw aanvraag. Terreinbeheerder Het Zeeuwse Landschap, de Zeeuwse Milieufederatie en Vogelbescherming Nederland hebben wij daarenboven middels een brief op de publicatie geattendeerd. Ook u heeft een ontwerpbeschikking ontvangen met de mogelijkheid hier een reactie op te geven.

Er zijn geen zienswijzen op de ontwerpbeschikking ingediend.

Deel B. Wettelijk kader en beleid

In paragraaf 1 van dit deel leest u welke artikelen uit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Habitatrichtlijn uit 1992 van belang zijn bij het verlenen van deze vergunning.

In paragraaf 2 leest u welk beleid een rol speelt bij de vergunningverlening.

1. Wettelijk kader

In 1998 is de Natuurbeschermingswet 1998 opgesteld. Op 20 januari 2005 is er een wet aangenomen die de Natuurbeschermingswet uit 1998 op een aantal punten heeft gewijzigd. Sinds 1 oktober 2005 is een aantal artikelen uit de Natuurbeschermingswet 1998 en de wijzigingswet in werking getreden.

De voor vergunningverlening van belang zijnde artikelen zijn:

Artikel 2, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat wat we onder 'gedeputeerde staten' verstaan, voor zover niet anders is bepaald.

Gedeputeerde staten = gedeputeerde staten van de provincie waarin geheel of grotendeels zijn gelegen:

- gebieden als bedoeld in artikel 10a (zie hieronder), of
- natuurmonumenten, of
- landschapsgezichten onderscheidenlijk beschermde natuurmonumenten, of
- beschermde-landschapsgezichten.

Artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat Onze Minister gebieden aanwijst om de volgende Europese richtlijnen uit te kunnen voeren:

- richtlijn (EEG) nummer 79/409 (Vogelrichtlijn)
- richtlijn (EEG) nummer 92/43 (Habitatrichtlijn).

Artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel bepaalt dat een besluit de instandhoudingsdoelstelling voor het gebied bevat. Het gaat dan om besluiten, zoals bedoeld in het vorige artikel (het eerste lid van artikel 10a). Onder instandhoudingsdoelstellingen vallen in ieder geval:

- a. doelstellingen die gaan om de instandhouding van de leefgebieden, voorzover dit vereist is volgens richtlijn (EEG) nummer 79/409, of
- b. doelstellingen die gericht zijn op de instandhouding van de natuurlijke habitats of van de populaties van in het wild levende dier- en plantensoorten, voorzover dit vereist is volgens richtlijn (EEG) nummer 92/43.

Artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel bepaalt dat de instandhoudingsdoelstelling (uit artikel 10a, tweede lid) ook betrekking kan hebben op doelstellingen gericht op:

- het behoud van het natuurschoon
- het herstel van het natuurschoon
- de ontwikkeling van het natuurschoon
- de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied.

Voor zover deze niet vallen onder de doelstellingen volgens de richtlijnen uit het tweede lid vereist is.

Artikel 15a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Volgens dit artikel is het gebied geen beschermd natuurmonument meer vanaf het moment dat het gebied wordt aangewezen als Natura 2000-gebied.

Artikel 15a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat de instandhoudingsdoelstelling voor het Natura 2000-gebied ook betrekking heeft op eerdere doelstellingen, die gericht waren op:

- het behoud van het natuurschoon
- het herstel van het natuurschoon
- de ontwikkeling van het natuurschoon
- de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied.

Dit geldt ook als het gebied niet langer aangewezen is als beschermd natuurmonument. We houden dan dus doelstellingen aan zoals ze waren toen het gebied nog wel aangewezen was als beschermd natuurmonument.

Artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel bepaalt dat het verboden is om projecten of andere handelingen te realiseren of onderscheidenlijk te verrichten:

- zonder vergunning van Gedeputeerde Staten, of
- in strijd met voorschriften of beperkingen die aan de vergunning verbonden zijn.

Bovenstaande is het geval als die projecten of handelingen:

- de kwaliteit kunnen verslechteren van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een aangewezen gebied zoals bedoeld in artikel 10a, eerste lid of artikel 12, derde lid
- een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen zijn hierbij het uitgangspunt
- de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19e van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat Gedeputeerde Staten bij het verlenen van een vergunning letten op de instandhoudingsdoelstelling en rekening houden:

- a. met de gevolgen die een project of andere handeling kan hebben voor:
 - het gebied dat aangewezen is op grond van artikel 10a, eerste lid, of
 - het gebied waarvan de aanwijzing in overweging is genomen, zoals bedoeld in artikel 12, derde lid;
- b. met een beheersplan dat op grond van artikel 19a of artikel 19b is vastgesteld.

Het gaat hier om het verlenen van een vergunning zoals bedoeld in artikel 19d, eerste lid.

Artikel 19f van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat voordat Gedeputeerde Staten een besluit nemen over een vergunning (artikel 19d, eerste lid) een initiatiefnemer van een nieuw project of andere handelingen eerst een passende beoordeling maakt voor de gevolgen van het gebied. Daarbij houdt hij/zij rekening met de instandhoudingsdoelstellingen:

- als het nieuwe project of andere handelingen niet direct verband houden of nodig zijn voor het beheer van een gebied, zoals bedoeld in artikel 10a, eerste lid of artikel 12, derde lid;
- maar dit project in combinatie met andere projecten of handelingen wel significante gevolgen kunnen hebben voor het gebied.

Artikel 19g, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel geeft aan dat Gedeputeerde Staten pas een vergunning (artikel 19d, eerste lid) kunnen verlenen op het moment dat zij zich ervan hebben verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Dit moet blijken uit een passende beoordeling, zoals bedoeld in artikel 19f, eerste lid.

Artikel 19i, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor de instandhouding van een gebied:

- aangewezen op grond van artikel 10, eerste lid, artikel 10a, eerste lid, of
- waarvan de aanwijzing in overweging is genomen, zoals bedoeld in artikel 12.

Deze zorg houdt in ieder geval het volgende in. Weet of kan iemand redelijkerwijs vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kan hebben voor het gebied? Dan is diegene verplicht dergelijke handelingen of nalaten te voorkomen. Is dat niet mogelijk, dan is diegene verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd om die gevolgen te voorkomen. Kunnen de gevolgen niet worden voorkomen, dan is diegene verplicht deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Uitgangspunt is allereerst de instandhoudingsdoelstelling voor gebieden die aangewezen zijn op grond van artikel 10a, eerste lid. Daarnaast nemen we als uitgangspunt de wezenlijke kenmerken van een gebied, aangewezen op grond van artikel 10, eerste lid.

Artikel V, eerste lid, van de Wet van 20 januari 2005 tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998

De Wet van 20 januari 2005 houdt een aantal wijzigingen in van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wijzigingen houden verband met Europeesrechtelijke verplichtingen.

Artikel V, eerste lid van deze Wet, bepaalt dat de besluiten van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit tot aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden, gelden als besluiten als bedoeld in artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998.

Artikel 4, eerste lid, derde alinea, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992

Deze richtlijn gaat over de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (de Habitatrichtlijn). In dit artikel staat dat elke lidstaat op basis van de criteria van bijlage III (fase 1) en van de relevante wetenschappelijke gegevens een lijst van gebieden voorstelt, waarop staat aangegeven welke typen natuurlijke habitats van bijlage I en welke inheemse soorten van bijlage II in die gebieden voorkomen. Voor diersoorten met een zeer groot territorium komen deze gebieden overeen met de plaatsen, binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van die soorten, die de fysische en biologische elementen vertonen welke voor hun leven en voortplanting essentieel zijn. Voor aquatische soorten met een groot territorium worden deze gebieden alleen voorgesteld indien het mogelijk is een zone duidelijk af te bakenen die de fysische en biologische elementen vertoont welke voor hun leven en voortplanting essentieel zijn. Zo nodig stellen de lidstaten aanpassingen van de lijst voor in het licht van de resultaten van het in artikel 11 bedoelde toezicht. De lijst wordt binnen drie jaar na kennisgeving van de richtlijn aan de Commissie toegezonden met informatie over elk gebied. Deze informatie omvat een kaart, de naam, de ligging en de oppervlakte van het gebied, alsmede de gegevens die zijn verkregen uit toepassing van de in bijlage III (fase 1) vermelde criteria, en wordt verstrekt op basis van een door de Commissie volgens de procedure van artikel 21 opgesteld formulier.

Artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn

In artikel 4, tweede lid, derde alinea stelt de Commissie de lijst van gebieden van communautair belang vast, waarop de gebieden staan aangegeven met een of meer prioritaire typen natuurlijke habitats of een of meer prioritaire soorten.

Artikel 4, vijfde lid, van de Habitatrichtlijn

Dit artikel bepaalt dat de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid van de Habitatrichtlijn gelden, zodra een gebied op de lijst is geplaatst die bedoeld is in het tweede lid, derde alinea.

Artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn

Dit artikel stelt dat de lidstaten passende maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten niet verslechterd in de speciale beschermingszones. Ook zorgen ze ervoor dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangegeven. Dit geldt voorzover die factoren een significant effect kunnen hebben. Daarbij wordt gelet op de doelstellingen van deze richtlijn.

Artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn

In dit artikel staat dat voor een plan of project een passende beoordeling gemaakt moet worden van de gevolgen voor het gebied. Dit geldt voor een plan of project dat niet direct verband houdt met het beheer van het gebied of niet direct nodig is voor het beheer van het gebied. Maar dit plan of project kan afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen hebben voor een gebied. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

De bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor zo'n plan of project:

- nadat zij de zekerheid hebben dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten, en;
- nadat zij in voorkomend geval inspraakmogelijkheden hebben geboden.

Ze letten hierbij op de conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied. Ze geven toestemming onder voorbehoud van wat dat in lid 4 staat.

Artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn

Artikel 6 lid 4 van de Habitatrichtlijn stelt dat indien een plan of project, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied, bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd, de lidstaat alle nodige compenserende maatregelen neemt om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. De lidstaat stelt de Commissie op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen. Wanneer het betrokken gebied een gebied met een prioritair type natuurlijke habitat en/of een prioritaire soort is, kunnen alleen argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten dan wel, na advies van de Commissie, andere dwingende redenen van grootopenbaar belang worden aangevoerd.

2. Beleid

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft de Westerschelde & Saeftinghe aangewezen als speciale beschermingszone. Dit heeft hij gedaan op grond van de Vogelrichtlijn. De Westerschelde & Saeftinghe is een Natura 2000-gebied (artikel 10a, eerste lid, Natuurbeschermingswet 1998). Dit is zo bepaald in artikel V, eerste lid, van de Wet van 20 januari 2005 tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen.

Wel aangemeld

In 2003 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de Westerschelde & Saeftinghe bij de Europese Commissie aangemeld als speciale beschermingszone (artikel 4, lid 1 van de Habitatrichtlijn).

Nog niet aangewezen

De Habitatrichtlijngebieden zijn nog niet aangewezen conform artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998. Op 8 december 2004 heeft de Europese Commissie de Habitatrichtlijngebieden, die door Nederland zijn aangemeld, op de communautaire lijst geplaatst. Totdat de formele aanwijzingsprocedure is voltooid gaan we uit van het volgende. We komen artikel 6 van de Habitatrichtlijn na met een beroep op de rechtstreekse werking, of we interpreteren richtlijnconform de artikelen 19d en verder.

Communautaire lijst

Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst vastgesteld voor de Atlantische biogeografische regio. Nederland hoort bij deze regio. Zodra een gebied op de communautaire lijst is geplaatst, zoals nu dus het geval is, zijn de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid van de Habitatrichtlijn voor dat gebied van toepassing.

Dat betekent dat we een aanvraag tot vergunningverlening (ex artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998) rechtstreeks aan artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn moeten toetsen. Dit moet op grond van artikel 10 van het EG-verdrag op het moment dat een derde belanghebbende hierom vraagt. Het kan ook betekenen dat we artikel 19d, eerste lid, volgens de bepalingen uit de Habitatrichtlijn moeten uitleggen wanneer het Vogelrichtlijngebied/Natura 2000-gebied overlapt met het Habitatrichtlijngebied.

Jurisprudentie

We wijzen u op een uitspraak van de Raad van State van 28 februari 2007 waarin naar het oordeel van de Afdeling niet kan worden aanvaard dat de reikwijdte en werkingssfeer van de in artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 opgenomen verbodsbepaling, die is gekoppeld aan de vergunningplicht, via interpretatie van het communautaire recht wordt uitgebreid, terwijl deze uitbreiding niet kenbaar is voor de adressanten van de verbodsnorm. Daarbij neemt de Afdeling mede in aanmerking dat tegen overtreding van dit voorschrift door middel van bestuursdwang handhavend kan worden opgetreden en deze overtreding tevens ingevolge artikel 1a van de Wet op de economische delicten een economisch delict oplevert. Verweerder was derhalve in de onderhavige procedure niet bevoegd om op basis van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 vergunning te verlenen.

Zoals de Afdeling op grond van de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 31 maart 2000 in de zaak Texel (E01.97.0178; AB 2000/302) moet, alvorens wordt toegekomen aan de vraag of een artikel van de Habitatrichtlijn rechtstreekse werking heeft, worden nagegaan of het van toepassing zijnde nationale recht richtlijnconform kan worden geïnterpreteerd.

De Vogelrichtlijngebieden zijn reeds aangewezen, de Habitatrichtlijngebieden zijn aangemeld maar nog niet aangewezen. Deze uitspraak betekent dat voor de Westerschelde & Saeftinghe een vergunning ex artikel 19d kan worden verleend, waarbij voor de in dit gebied aanwezige natuurlijke kenmerken op grond van de Habitatrichtlijn, met oog waarop het gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde lijst is geplaatst, conform het in artikel 6 van de Habitatrichtlijn bepaalde, zal dienen te worden getoetst of de te vergunnen activiteiten significante gevolgen hebben voor het desbetreffende gebied.

Natura 2000-doelendocument

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft ambtelijke concepten van het Natura 2000-doelendocument en gebiedendocumenten voor de verschillende Natura 2000-gebieden voor commentaar aan overheden en maatschappelijke organisaties voorgelegd. Onder deze gebieden valt ook Westerschelde & Saeftinghe. Dit deed het ministerie in december 2005.

In het document zijn kernopgaven voor de verschillende Natura 2000-landschappen geformuleerd. Voorbeelden van deze landschappen zijn Duinen en Noordzee, Waddenzee en Delta. In juni 2006 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit dit doelendocument vastgesteld.

Instandhoudingsdoelstellingen

In januari 2007 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de ontwerpbesluiten voor 111 Natura 2000-gebieden ter inzage gelegd. De Westerschelde & Saeftinghe valt onder deze 111 gebieden. In deze ontwerpbesluiten zijn de kernopgave uitgewerkt in voorlopige algemene instandhoudingsdoelstellingen en instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en -soorten en/of vogelsoorten. Het Natura 2000-doelendocument en het ontwerpbesluit voor de Westerschelde & Saeftinghe worden in de overweging bij de aangevraagde vergunning betrokken. Meer over de instandhoudingsdoelstellingen leest u in deel C van deze vergunning.

Beleidsplan Westerschelde

In 1991 is het Beleidsplan Westerschelde vastgesteld. In de hoofddoelstelling worden economische ontwikkelingsmogelijkheden gekoppeld aan een situatie waarbij natuurfuncties gehandhaafd of hersteld kunnen worden en potentiële natuurwaarden kunnen worden ontwikkeld. De veiligheid tegen overstromingen dient daarbij gewaarborgd te blijven.

In 2001 is door Nederland en Vlaanderen gezamenlijk een langetermijnvisie opgesteld voor het Schelde-estuarium (het onder invloed van het getij staande deel van de rivier). Deze visie stelt instandhouding van de fysieke systeemkenmerken van het estuarium als uitgangspunt voor beheer en beleid.

Deel C. Gebiedsbeschrijvingen en instandhoudingsdoelstellingen Westerschelde & Saeftinghe

Hieronder leest u in paragraaf 1 een algemene gebiedsbeschrijving van het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe. In paragraaf 2 beschrijven we zeer gedetailleerd de instandhoudingsdoelen van het gebied. De instandhoudingsdoelen uit deze hele paragraaf en het beleid dat u hebt kunnen lezen in deel B van deze vergunning, zijn voor ons het toetsingskader voor de vergunning. Dat is zo, totdat de definitieve aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zijn vastgesteld.

1. Gebiedsbeschrijving van Westerschelde & Saeftinghe

1.1 Westerschelde & Saeftinghe

De Westerschelde is de zuidelijke tak in het oorspronkelijke mondingsgebied van de rivier de Schelde. Het is de enige zeetak in de Delta waar nu nog sprake is van een rivier met een geleidelijke overgang naar zee. Het is een zeer dynamisch gebied. Dat komt onder andere door de trechtvorm ervan. Het getijdenverschil loopt van zee naar de rivier erg op. Het estuarium bestaat uit diepe en ondiepe wateren, bij eb droogvallende zand- en slikplaten en schorren.

In de Westerschelde bevindt zich het grootste schorregebied van ons land: het Verdrongen Land van Saeftinghe. Door het grote getijdenverschil bevat het Verdrongen Land van Saeftinghe zeer hoge oevers en brede geulen. In het meest zeewaartse deel van het gebied ligt de verzande sluffer van de Verdrongen Zwarte Polder. In het mondingsgebied is verder nog sprake van duinvorming bij Rammekenshoek, de Kaloot en op de Hooge Platen. Binnendijs ligt een aantal gebieden met aan het estuarium gekoppelde natuur: Rammekenshoek, Inlaag 1887, Bathse Kreek, Inlaag Hoofdplaat en Herdijkte Zwarte Polder.

Vogelrichtlijngebied Westerschelde & Saeftinghe

De Westerschelde is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. De schorren, slikken, platen en het ondiepe water vormen samen namelijk het leefgebied van een aantal vogelsoorten dat beschreven staat in de Vogelrichtlijn. In Bijlage I van de Vogelrichtlijn staat een aantal vogelsoorten opgenoemd dat in de Westerschelde hun leefgebied heeft (artikel 4.1). Ook fungeert het gebied als broed-, rui- en overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten (artikel 4.2).

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is zo gekozen dat het voortbestaan en/of de voortplanting van de vogelsoorten zo veel mogelijk wordt ondersteund. Het gebied vormt een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel dat de vogels zo goed mogelijk beschermt.

Habitatrichtlijngebied Westerschelde & Saeftinghe

Westerschelde & Saeftinghe behoort tot het Natura 2000-landschap 'Noordzee, Waddenzee en Delta'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Westerschelde is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de habitattypen en leefgebieden van soorten behoren. Ook nieuwe natuur valt binnen dit gebied, als dit noodzakelijk is om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen. Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is alleen rekening gehouden met vereisten die te maken hebben met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

2. Instandhoudingsdoelstellingen van Westerschelde & Saeftinghe

2.1 Hoofddlijnen van de Natura 2000-doelen

De Westerschelde & Saeftinghe behoort tot de Natura 2000-gebieden. In juni 2005 heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de Natura 2000-Contourennotitie uitgebracht. Hierin staan de kaders voor de Natura 2000-doelen. Hieronder leest u enkele hoofddlijnen van deze doelen.

De doelen zijn:

- bijdragen aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie;
- bijdragen aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk, zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- behouden en herstellen van de ruimtelijke samenhang met de omgeving voor de duurzame instandhouding van natuurlijke habitats en soorten, die in Nederland voorkomen;

- behouden en herstellen van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied. Dit geldt voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd;
- behouden en herstellen van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding. Dit geldt voor de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

De doelen zijn verder uitgewerkt in het doelendocument van juni 2006 en de ontwerpbesluiten die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 9 januari 2007 ter visie heeft gelegd.

Voor alle grote wateren geldt dat behoud of herstel van de ruimtelijke samenhang tussen geulen, ondieptes, platen en kwelders (of schorren) en de bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen van groot belang zijn.

2.2 Kernopgaven voor de Westerschelde & Saeftinghe

In het doelendocument is voor de Westerschelde & Saeftinghe een aantal kernopgaven geformuleerd. Deze zijn:

- Verbetering van de kwaliteit van het estuarium Westerschelde. Hiermee bedoelen we de ruimte en de verhouding tussen deelsystemen en de laag- en hoogproductieve onderdelen.
- Behoud van de verbinding met de Schelde voor de paaifunctie voor fint in België.
- Behoud van ongestoorde rustplaatsen en optimaal voortplantingshabitat (waaronder embryonale duinen) voor bontbekplevier, strandplevier, kluut, grote en dwergstern, visdief en grijze zeehond.
- Herstel van schorren en zilte graslanden (buitendijks) met alle successiestadia, zoet-zout overgangen, verscheidenheid in substraat en getijregime en ook als hoogwatervluchtplaats.
- Behoud en ontwikkeling van de kwaliteit van binnendijkse brakke gebieden voor noordse woelmuis, broedvogels (kluut, sterns), overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden), brakke variant van ruigten en zomen (harig wilgenroosje), schorren en zilte graslanden (binnendijks) en als hoogwatervluchtplaats.

2.3 Instandhoudingsdoelen voor de Westerschelde & Saeftinghe

De kernopgaven zoals u ze hierboven leest, zijn in het ontwerpbesluit 'Westerschelde & Saeftinghe' van 9 januari 2007 uitgewerkt in instandhoudingsdoelen.

Voor de *habitattypen* zijn de volgende doelen opgenomen:

- H1110 Permanent met zeewater van geringe diepte overstroomde zandbanken: behoud van oppervlakte en kwaliteit van permanent overstroomde zandbanken, Noordzeekustzone (subtype B).
- H1130 Estuaria: uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit.
- H1310 Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia* spp. en andere zoutminnende planten: uitbreiding van oppervlakte en behoud van kwaliteit van zilte pionierbegroeiingen, zeekraal (subtype A) en behoud van oppervlakte en kwaliteit van zilte pionierbegroeiingen, zeevetmuur (subtype B).
- H1320 Schorren met slijkgrasvegetatie: behoud van oppervlakte en kwaliteit.
- H1330 Atlantische schorren: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit van schorren en zilte graslanden, buitendijks (subtype A), en behoud van oppervlakte en kwaliteit van schorren en zilte graslanden, binnendijks (subtype B).
- H2110 Embryonale wandelende duinen: behoud van oppervlakte en kwaliteit.
- H2120 Wandelen duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ('witte duinen'): behoud van oppervlakte en kwaliteit.
- H2160 Duinen met *Hippophaë rhamnoides*: behoud van oppervlakte en kwaliteit.
- H2190 Vochtige duinvalleien: behoud van oppervlakte en kwaliteit van vochtige duinvalleien, kalkrijk (subtype B).

Voor de *habitatrichtlijnsoorten* zijn de volgende doelen opgenomen:

- H1014 Nauwe korfslak: behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied voor behoud van de populatie.
- H1095 Zeeprik: behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding van de populatie.
- H1099 Rivierprik: behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding van de populatie.
- H1103 Fint: behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding van de populatie.

- H1365 Gewone zeehond: behoud van de omvang en verbetering van de kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding van de populatie voor een regionale populatie van ten minste 200 exemplaren in het Deltagebied.
- H1903 Groenknolorchis: behoud van de omvang en de kwaliteit van de biotoop voor behoud van de populatie.

Voor de *broedvogelsoorten* zijn de volgende doelen opgenomen:

- Behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied, met een draagkracht voor een populatie van:
 - A081 Bruine kiekendief ten minste 20 paren
 - A272 Blauwborst ten minste 450 paren
- Behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied, met een draagkracht voor de populatie van het Deltagebied van:
 - A132 Kluut ten minste 2.000 paren
 - A137 Bontbekplevier ten minste 100 paren
 - A138 Strandplevier ten minste 220 paren
 - A176 Zwartkopmeeuw ten minste 400 paren
 - A191 Grote stern ten minste 4.000 paren
 - A193 Visdief ten minste 6.500 paren
 - A195 Dwergstern ten minste 300 paren

Voor de *niet-broedvogelsoorten* zijn de volgende doelen opgenomen:

- Behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van:
 - A005 Fuut gemiddeld 100 vogels
 - A026 Kleine zilverreiger gemiddeld 40 vogels
 - A034 Lepelaar gemiddeld 30 vogels
 - A041 Kogans gemiddeld 380 vogels
 - A043 Grauwe gans gemiddeld 16.600 vogels
 - A048 Bergeend gemiddeld 4.500 vogels
 - A050 Smient gemiddeld 16.600 vogels
 - A051 Krakeend gemiddeld 40 vogels
 - A052 Wintertaling gemiddeld 1.100 vogels
 - A053 Wilde eend gemiddeld 11.700 vogels
 - A054 Pijlstaart gemiddeld 1.400 vogels
 - A056 Slobeend gemiddeld 70 vogels
 - A069 Middelste zaagbek gemiddeld 30 vogels
 - A075 Zeearend gemiddeld 2 vogels
 - A103 Slechtvalk gemiddeld 8 vogels
 - A130 Scholekster gemiddeld 7.500 vogels
 - A132 Kluut gemiddeld 540 vogels
 - A137 Bontbekplevier gemiddeld 430 vogels
 - A138 Strandplevier gemiddeld 80 vogels
 - A140 Goudplevier gemiddeld 1.600 vogels
 - A141 Zilverplevier gemiddeld 1.500 vogels
 - A142 Kievit gemiddeld 4.100 vogels
 - A143 Kanoet gemiddeld 600 vogels
 - A144 Drieteenstrandloper gemiddeld 1.000 vogels
 - A149 Bonte strandloper gemiddeld 15.100 vogels
 - A157 Rosse grutto gemiddeld 1.200 vogels
 - A160 Wulp gemiddeld 2.500 vogels
 - A161 Zwarte ruiter gemiddeld 270 vogels
 - A162 Tureluur gemiddeld 1.100 vogels
 - A164 Groenpootruiter gemiddeld 90 vogels
 - A169 Steenloper gemiddeld 230 vogels

Hierbij wordt steeds uit gegaan van het seizoensgemiddelde.

2.4 Instandhoudingsdoelstellingen versus 'oude doelen'

Naast de doelstellingen vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn blijven ook de doelstellingen vanuit de aanwijzing van delen van de Westerschelde & Saeftinghe als beschermd natuurmonument van kracht. Deze doelstellingen hebben betrekking op de doelstellingen voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van dat deelgebied (artikel 15a, derde lid,

Natuurbeschermingswet 1998), en wel zoals het is bepaald in het vervallen besluit. We noemen dit verder: 'de oude doelen'.

Gaan deze oude doelstellingen over Natura 2000-waarden, dan vallen ze onder de instandhoudingsdoelstellingen zoals u ze hiervoor heeft gelezen. In een aantal gevallen is het onmogelijk om zowel de oude doelen als de Natura 2000-doelen te bereiken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn omdat de doelen om tegenstrijdig beheer vragen. In die gevallen gaan de Natura 2000-doelen voor. Dit doen we om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen.

In het in voorbereiding zijnde beheerplan voor het Natura 2000-gebied worden de oude doelen in ruimte en tijd uitgewerkt. Net als de overige instandhoudingsdoelen. Ook wordt dan uitgewerkt waar, gezien de oude doelen, achteruitgang van het natuurschoon de natuurwetenschappelijke betekenis toegestaan wordt ten gunste van Natura 2000-doelen.

2.5 De oude doelen voor de Westerschelde & Saeftinghe

Binnen het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe gelden de oude doelen voor de deelgebieden 'Verdronken Zwarte Polder', 'Schor van Waarde', en het 'Verdronken Land van Saeftinghe'.

In de *Verdronken Zwarte Polder* gaat het om de volgende doelen:

- Behoud van het samenstel van kustbegeleidende milieus in samenhang met de bijzondere gelaagdheid van de bodem, het reliëf en de invloed van getijdenwerking.
- Behoud van aan het brakke milieu gebonden plantensoorten (zeerus, kwelderzegge en selderij), zeldzame zoutplanten (laksteeltje), vloedmerkplanten (gelobde melde, kustmelde en strandbiet), kenmerkende planten voor zeeduinvegetaties (blauwe zeedistel, zeewinde, zeepostelein en winterpostelein), aan het zilte getijdenmilieu gebonden zuidelijke planten (braam *Rubus ulmifolius*).
- Behoud van het gebied als broedgebied voor minder algemene zangvogels (putter en grauwe klauwier), steltlopers (kleine plevier en kluut) en als voedselgebied voor trekkende meeuwachtigen, rotganzen en steltlopers.
- Behoud van het gebied als aanspoelingsgebied van fossiele weekdieren (o.a. *Cardita planicosta*) uit het Midden-Eoceen.

In het *Schor van Waarde* gaat het om de volgende doelen:

- Behoud van de natuurwetenschappelijke betekenis dankzij de geografische en milieukundige positie.
- Behoud van tot brakwaterestuaria behorende brakke schorren met daarvoor kenmerkende levensgemeenschappen.
- Behoud als standplaats voor zowel aan zilte getijdenmilieus gebonden plantensoorten (zoals zeekraal, Engels gras en lamsoor) als niet aan de kustzone gebonden soorten.
- Behoud als broedgebied (tureluur en visdiefje) en foerageergebied voor trekkende en overwinterende vogels (o.a. smient, wintertaling, pijlstaart, bonte strandloper, scholekster, zilverplevier en wulp).

In het *Verdronken Land van Saeftinghe* gaat het om de volgende doelen:

- Behoud van de natuurwetenschappelijke betekenis (dankzij geografische ligging, uitgestrektheid en milieukundige positie) voor de natuurwetenschap in het algemeen en de fundamentele kennis van geomorfologische processen in het bijzonder.
- Behoud van tot brakwaterestuaria behorende brakke getijdengebieden met daarvoor kenmerkende levensgemeenschappen.
- Behoud van het gebied als overgangsgebied van water naar land, waarbinnen alle verschillende stadia van bodem- en reliëfvorming zoals zandplaten, slikken en schorren worden aangetroffen, met de voor elk van deze ontwikkelingsstadia kenmerkende levensgemeenschappen.
- Behoud van sterk uiteenlopende milieuomstandigheden die mogelijkheden scheppen voor het voorkomen van typische zoutplanten (zoals zeekraal, klein schorrekruid, lamsoor, gewone zoutmelde en zeealsem) en plantensoorten die onder minder zilte omstandigheden leven (echt lepelblad, zeebies en een bepaalde variëteit van de akkermelkdistel).
- Behoud van het gebied als leefgebied (in water en bodem) voor mariene, brakke (o.a. een specifiek roeipootkreeftje) en zoetwatersoorten.
- Behoud als broedgebied voor kustbewonende vogelsoorten (o.a. zwartkopmeeuw, bruine kiekendief, visdiefje en kluut), en als foerageergebied en pleisterplaats voor belangrijke aantallen steltlopers (bonte strandloper, rosse grutto, zilverplevier en kluut), eenden (wilde eend, smient, pijlstaart en wintertaling) en ganzen (kolgans, rietgans en grauwe gans en als belangrijke slaapplek in de winter van zilver-, storm- en kokmeeuwen).

- Behoud van het natuurschoon: de grote uitgestrektheid, het grillige patroon van kreken en de door het ritme van eb en vloed voortdurend wisselende aanblik. Ook bijzondere elementen van cultuurhistorische betekenis worden genoemd: schapenstellen (onbewoonde terpen als vluchtplaats voor kudde bij hoogwater).

2.6 Toetsingskader

De instandhoudingsdoelen uit deze hele paragraaf en het beleid dat u hebt kunnen lezen in deel B van deze vergunning zijn voor ons het toetsingskader voor de vergunning. Dat is zo, totdat de definitieve aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zijn vastgesteld.